

Kungl. Maj:ts Befallningshavandes i
 Älvängens stationssamhälle i Starrkärrs socken
 ävensom till byggnadsordning för samma områ-
 den; Given Vänersberg i landskansliet den
 11. 9 mars 1935.

Genom resolution den 27 maj 1932 har Kungl. Maj:ts Befallningsha-
 vande med stöd av 86 och 94 §§ byggnadsstadgan den 20 november 1931 be-
 stänt, att förslag till byggnadsplan skulle uppgöras för i huvudsak det
 område vid Älvängens stationssamhälle i Starrkärrs socken, som å en av
 överlämtnitaren Teodor Andersson år 1931 upprättad karta utmärkts inom
 röd gränslinje, ävensom att förslag till utoplansbestämmelser skulle
 uppgöras för de norr och öster om byggnadsplaneområdet belägna områden,
 som å samma karta utmärkts inom grön gränslinje.

Sedan länsarkitekten Allan Berglund — vilken den 10 september 1932
 förordnats att upprätta berörda båda förslag — i januari 1933 hit över-
 lämnat ett förberedande utkast, s.k. diskussionsförslag, till byggnads-
 plan, har Kungl. Maj:ts Befallningshavande genom kungörelse den 15 fe-
 bruari 1933 berett vederörande sakligare tillfälle till granskning av
 sagda förslag.

När efter har länsarkitekten Berglund, som med anledning av därvid
 framställida erinringar lätit planen undergi vissa justeringar, den 27
 juni 1933 underställt Kungl. Maj:ts Befallningshavandes prövning slut-
 ligt förslag till byggnadsplan, bekämpiggjort å en av Berglund år 1933
 upprättad karta med därtillhörande beskrivning, innehållande jämvälv
 förslag till särskilda byggnadsbestämmelser.

Genom kungörelse den 31 juli 1933 har Kungl. Maj:ts Befallningsha-
 vande berett Starrkärrs kommun och övriga vederörande tillfälle att
Uten synrift.

inom viss tid avgöra yttrande över byggnadsplaneförslaget.

Till följd av de anmärkningar, som av ett flertal markägare därvid framställdes mot förslaget, har Kungl. Maj:ts Befallningshavande lätit föranstalta om detsamma omarbetning.

Därjante har länsmarkitekten Berglund den 8 september 1933 hit överlämnat förslag till dels utespansbestämmelser för ovan angivna utespansområde — vilket område seiermora uttalikte å en av Berglund år 1934 upprörd karta med tillhörande beskrivning — dels eck byggnadsordning för såväl byggnadsplane- som utespansområdet.

Genom kungörelse den 14 november 1934 har Kungl. Maj:ts Befallningshavande berott Starrkärrs kommun och övriga vederbörande tillfälle att inom viss förskrivon tid avgöra yttrande över berörda förslag till utespansbestämmelser och byggnadsordning, utan att likväl någon sig därav begagnat.

Vad sålunda och vidare förkommit har Kungl. Maj:ts Befallningshavande tagit i övervägande och finner, med stöd av 60 § i stadsplanelagen den 29 maj 1931, skiligt fastställa underställda förslaget till byggnadsplan för Älvängens stationssamhälle, sådant somma förslag finnes åskådliggjort å den av länsmarkitekten Allan Berglund år 1933 upprättade karten med därå åren 1934 och 1935 införta ändringar; dock att från fastställelse undantages den å kartan angivna tomtindelning inom kvarter.

Därjante finner Kungl. Maj:ts Befallningshavande, jämlikt sammalagda, skiligt fastställa följande särskilda bestämmelser i avseende å sätt för användande av byggnadskvarteren inom det område, för vilket byggnadsplan sålunda fastställts (byggnadsplanebestämmelser), nämligen:

1. Gator skola givas de bredder, som angivs genom siffror inom pilspetsar.
2. Områden utan ytbezeichning skola vara gator och allmänna platser.
3. Med horizontal väldig streckning betecknade områden skola vara parkområden, vilka icke får bebyggas.
4. Med prickning betecknat kvartersmark får icke bebyggas.

5. Med vertikal och horizontal streckning betecknad kvartermark må endast bebyggas för allmänt eller allmännyttigt ändamål.
6. Med vertikal och horizontal streck-streckning betecknad kvartermark må endast bebyggas för kyrkligt ändamål.
7. Med vertikal streckning betecknad kvartermark må endast bebyggas för bostadsändamål eller sådant handels- och hantverksändamål, som ej i väsentlig grad inverkar på byggnadens karaktär av bostadshus.

BYGGNADERNA SKOLA UPPFÖRAS FRISTÄENDE ELLER TÅV OCH TÅV SAMMANBYGGDA DÄR GRANNA DÄROM ENAS ATT I VISS TONTGRÖNS SÖDAN SAMMANBYGGNING SKER.

HUVUDBYGGNAD FÄR EJ UPPFÖRAS MED FLERA ÄN TÅV (2) VÅNINGAR OCH EJ TILL STÖRRE HÖJD ÄN ÅTTA (8) METER MED RÄTT ATT DESSUTOM INREDA EN TREDJADEL (1/3) AV VINDEN I BYGGNAD AV TRÅ OCH TÅV TREDJEDELAR (2/3) AV VINDEN I BYGGNAD AV STEN. DOCK KAN LÄNSSTYRELSEN, DÄR EJ ANSES FÖRENLIGT MED ETT PRYDLIGT OCH ÄNDAMÄLSENLIGT BEBYGGANDE, MED CIVILA HUVUDBYGGNADS UPPFÖRANDE TILL STÖRRE HÖJD OCH VÅNINGSTAL.

HUVUDBYGGNAD SKALL, DÄREST DEN ICKE KOPPLAS MED BYGGNAD Å GRANNES TONT, FÖRLÄGGAS, OM DESS HÖJD ÖVERSTIGER FEM (5) METER PÅ MINST SEX (6) METERS AVSTÄND FRÅN GRANNES TONTGRÖNS, OCH OM BYGGNADEN ÄR LÄGRE PÅ MINST FYRA OCH EN HALV (4½) METERS AVSTÄND FRÅN GRÖNS.

AV TONTS YTA FÄR HÖGST EN FENTEDEL (1/5) BEBYGGAS.

8. Med horisontal streck-streckning betecknad kvartermark må endast bebyggas för industriellt ändamål. Bostäder få dock här inreddas churu icke i större utsträckning än som erfordras för respektive anläggningars befolkning.
9. Med sned prick-streck-streckning betecknad kvartermark må endast bebyggas för idrottsändamål.
10. Med glesa kors betecknad kvartermark skall disponeras för begravningsändamål.
11. Med horisontal streckning betecknad kvartermark skall disponeras

för trafikändamål.

12. Område betecknat som oven under punkt 11 angivits samt däröver tät vertikal streckning skall vara trafikområde, som skall hållas tillgängligt för allmän gatutrafik.
13. Med vertikal växlig streckning betecknat kvarterssmark skall vara kraftlednings säkerhetsområde.
14. Med sned streckning betecknat område skall vara hamnonråde.
15. Med vertikal streck-streckning betecknat område skall vara vattenområde.
16. Trädgårdspaviljong, uthus och garage avsett för å tomtens boendes private bruk må uppföras i eller på mindre avstånd från gräns till grannes tomt än som för huvudbyggnad i punkt 7 är stadset, däreft byggnadsnämnden prövar detta vara förenligt med ett prydligt och ändamålsenligt bebyggande av kvarteret. Dylika byggnader får icke uppföras till större höjd än tre (3) meter till takfot och fyra (4) meter till taknock, dock äger byggnadsnämnden rätt att medge mindre ökning av dessa höjder.
17. Å gator och andra allmänna platser skola trädstrader planteras där så i planen angivits genom med grova linjer förbundna ringar.

Vidare finner Kungl. Maj:ts Befallningshavande, jämlikt 66 i stadsplanlagen, skiljigt fastställa av länsarkitekten Allan Berglund upprättat förslag till utoroplansbestämmelser för det å ovannämnda, år 1934 upprättade karta angivna område, av följande lydelse:

§ 1.

Tomtplats, som avses för bebyggande med bostingshus, må icke fåvas mindre areal än 1500 kvm. Då särskilda omständigheter därtill föranleda, må arealen göras mindre, dock minst 800 kvm.

§ 2.

Av tomplats må högst en festadel bebyggas. Å tomplate, som innehåller mindre areal än 1500 kvm, får endast uppföras en bostadsbyggnad, jämte erforderliga gårdsbyggnader. Innehåller tomplats större areal,

må på byggnadsnämländens prövning bero, huruvida ytterligare en bostadsbyggnad får å tomtplatsen uppföras.

§ 3.

1. Byggnad må med nedan nämnda undantag ej förläggas närmare gräns mot väg än 3,5 m. och ej närmare vägs mittlinje än 9 m. Byggnadsnämländen må dock vid mindre väg av ringa trafikbetydelse kunna medgiva mindre avstånd till vägs mittlinje, dock ej mindre än 6 m.

2. År fråga om till- eller ombyggnad av befintlig byggnad, eller åro angränsande byggnader uppförda på mindre avstånd från väg än vad ovan sägs, må länsstyrelsen medgiva undantag från vad i mom. 1. stadgats, däreft detta prövas vara förenligt med sund utveckling med hänsyn till brandsäkerhet, hygien och trafik.

§ 4.

1. Byggnad må ej läggas närmare gräns mot grannfastighet än 6 m. Dock må byggnad, vars fasadhöjd ej överstiger 4,5 m. och som uppfördes med väggar och tak av brandhårdig konstruktion, läggas intill 4,5 m. från närliggande gräns och byggnad, vars höjd ej överstiger 4,5 m. och vars ytterväggar utföras av brandsäker konstruktion, läggas intill 3 m. från närliggande gräns.

2. Byggnad må jämvälv uppföras invid gräns mot grannfastighet om grannar överenskommna att sammanbygga liknande byggnader i den gemensamma ägogränsen eller om byggnaden sammanbygges med å grannfastighet uppförd byggnad. Sida om sammankopplade byggnader skola avdelas med brandmur, däreft deras sammanlagda planyta överstiger 200 kvm.

3. Utthus eller annan gårdsbyggnad må i allmänhet icke läggas närmare gräns mot grannfastighet än 4,5 m. dock må byggnadsnämländen medgiva mindre avstånd, där nämländen efter grannes hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek eller andra inverkande omständigheter utan oligenhet kunna ske.

4. § 5.

Avståndet mellan skilda byggnader å samma tomtplats må ej vara mindre än 12 m. Byggnadsnämländen äger dock, om hinder ej möter ur brand-

faresympunkt, medgiva mindre avstånd, dock ej under 9 m. Därst ett lindanlägenligt bebyggande därigenom främjas, äger byggnadsnämnden att för mindre gårdsbyggnad eller flygelbyggnad till endast en våningens höjd medgiva mindre avstånd till huvudbyggnad, dock ej under 3 m.

§ 6. Byggnadsförbud för byggnader.

1. Boningshus må icke uppföras med flera än två våningar och ej till större höjd än 7,5 m. I byggnad av brandhårdig konstruktion, innehållande två våningar och belägen på ett avstånd av minst 12 m. från annan byggnad, må dock dessutom till undervarande bostadslägenhet höranstalika rum inredas å vinden, upptagande högst halva windsbottnens golvyta.

2. Uthus eller annan gårdsbyggnad får icke uppföras till större höjd än 3 m. Byggnadsnämnden må dock för särskilda fall medgiva större höjd för sådan byggnad, som användes till magasins- eller affärsändamål.

§ 7.

För industriellt ändamål må byggnad uppföras eller inredas endast där byggnadsnämnden med hänsyn till trevnaden och brandsäkerheten inom området finner detta kunna medgivs.

§ 8.

I fråga om byggnader för allmänt eller industriellt ändamål, liksom ock ejdest i särskilt undantagsfall, må länsstyrelsen på framställning döröd och efter byggnadsnämndens hörande medgiva de eftergifter i den ovanstående bestämmelser, som av omständigheterna påkallas.

§ 9.

Ovanstående bestämmelser gäller ej tillämpning med avseende å ekonomibyggnader till Jordbruksfestighet."

Slutligen finner Kungl. Maj:ts Befallningshavande, med stöd av 95 § i byggnadsstadgan den 20 november 1931, skäligt meddela följande närmare föreskrifter med avseende å bebyggandet av ifrånvarande byggnadsplane- och utoplansområden (byggnadsordning), nämligen:

Byggnadsordning
för Älvängens stationssamhälle.

Om byggnadsnämnden.

§ 1.

1. Byggnadsnämnden består av tre ledamöter.
2. Byggnadsnämndens ordinarie sammanträden hållas en gång i månaden å tider, som nämnden bestämmar.
3. Byggnadsnämnden har till sitt biträde en byggnadskonsulent.

Om byggnads yttre och inre anordnande m.m.

§ 2.

Utanför byggnadslinje mot väg eller förgård må yttertrappor och andra utsyring anordnas, i den man sådant prävas kunna medgivs ned hänsyn till vägtrafiken.

§ 3.

1. Grundmur, som icke liggas å berg, skall nedföras till frostfritt djup, och skall marken invid grunden på tillfredsställande sätt dränas.
2. Grundmur skall, där källare anordnas, väl isoleras från omgivande mark/för fukt ogenomträngligt ämne, och skola övervarande murar och väggar medelst asfalticolering eller på annat lämpligt sätt avskiljas från grunden.

§ 4.

1. Byggnad, som uppförs i gräns mot grannfastighet skall avskiljas från denna medelst massiv brandmur av vanligt murtegel med en tjocklek av minst 1 sten eller vägg med motsvarande grad av brandsäkerhet.
2. För hus, som sammabyggas i gräns mellan grannfastigheter och varf och ett icke inrymmer mer än två lägenheter, ligger dock byggnadsnämnden, om skiljevägg mellan husen görs brandhäftig, medgiva undantag från skyldigheten att uppföra brandmur i gränsen.
3. Undantag eller anstönd mod uppförande av brandmur kan jämvälv

medgivs för uthus eller annan dylik gårdsbyggnad, där nioenden efter grannens hörande finner detta med hänsyn till byggnadens ringa storlek, avstånd till byggnad å grannens fastighet eller andra inverkande omständigheter utan olägenhet kunna ske.

§ 5.

För hus, som bygges mot varandra i gräns mellan grannfastigheter, må gemensam brandmur nyttjas, om grannarna därrom överenskomma. Likaledes må med grannens tillstånd mot hans brandmur uppföras hus utan egen brandmur. Dylik brandmur får dock icke användas som uppdrag för bjälklag.

E.

§ 6.

Var i verket läder eller dylika anläggningar, som kunnat medföra eldfare, väggar och tak av trä förkommna, skola dessa göras brandhårdiga.

§ 7.

Tänkbara framskyldande

För eredmående av tillfredsställande luftväxling inom byggnad skall iaktthages:

att bönings- och arbetsrum samt bad- och duschrum förses med anordning såväl för införande av frisk luft som för avlägsnande av den förbrukade;

att i kök anordnas inlopp samt skafferi med friskluftsintag;

att klosctrum förses med utsugningskanal, samt

att till pannrum för värmeledning, särskilt där mer än en panna förekommer, anordnas ständig lufttillförsel direkt utifrån.

§ 8.

Bostadslikheten skall i fridga om såväl bjälklag som väggar i man av behov ljudisoleras mot angrenzande lokaler.

Besiktningar.

§ 9.

1. Erforderliga besiktningar verkställas av byggnadskonsulanten.
2. Besiktningsskall ske, då ansöken om byggnadalov ingivits, direkt för byggnadsfrågans bedömande besiktning & byggnadsplatsen finnes be-

hövlig, samt då byggnadsföretaget blivit fullbordat.

3. Byggnaden änden äger föreskriva de ytterligare besiktningar, som kan finnas erforderliga.

Allmänna bestämmelser.

§ 10.

Den, som gör sig skyldig till annan förseelse mot byggnadsordningen än som i 120 § i byggnadsstadgan omförmåles, dömes till dagsböter och vara ändock skyldig att efter föreliggande av byggnaden änden vidtaga åtgärder för vinnande av rättelse.

Den, som med detta beslut icke åtnöjes, äger att hos Kungl. Maj:t däröver anföra underdåliga besvär, vilka böra vid talans fyrlust till Kungl. Kommunikationsdepartementet inkomma sist före klockan tolv å trettioende dagen från delfäendet hirav, samma dag oräknad; dock att mängdet, som klagar, äger tillgodonjuta femton dagars längre besvärtid, Svensom att, om besväretiden tillrändig är på helgdag, inlämnandet må ske näst därrpå följande söndag före klockan tolv på dagen, År och dag som ovan.

Axel von Sneidern

E. Lindgreh

Rätt avskrivet, betygar

På tjänstens vägnar:

